

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl soudcem Mgr. Kamilem Tojnerem v právní věci

žalobce: **A. A.,**
nar. , st. přísl. Republika Uzbekistán,
bytem v ČR: ,

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky,**
Odbor azylové a migrační politiky,
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 00 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM-1168/ZA-ZA11-VL13-2019 ze dne 8. 6. 2020,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se domáhá zrušení v záhlaví rozsudku uvedeného rozhodnutí, kterým žalovaný neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“).

2. Žalobce namítá, že rozhodnutí žalovaného je nezákonné a nepřezkoumatelné kvůli vadám předcházejícího řízení. Správní orgán je povinen řídit se pravidly správního řízení, musí zjistit přesně a úplně skutečný stav věci. Celé řízení bylo jednostranné a neobjektivní. Žalovaný porušil povinnost postupovat řádným procesním postupem v souladu s právním řádem ČR. Rozhodnutí nebylo dostatečně odůvodněno a zákon byl vyložen chybně. Podklady použité žalovaným nebyly aktuální. Konkrétně žalovaný vycházel z informace OAMP ze dne 11. 2. 2019, informace Human Rights Watch 2018, informace Freedom House a dalších. Žalobce uvádí, že informace tam uvedené nejsou aktuální a nesouvisejí přímo s jeho případem. Některé informace nejsou pravdivé. Zpochybnil konkrétně informaci, že díky reformám prezidenta Mirzijojeva byly omilostněny tisíce lidí dříve stíhaných za protistátní činnost. Dále uvedl žalobce, že Uzbekistán patří mezi zemi, kde dochází k závažnému porušování svobody náboženského vyznání.
3. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. S žalobními námitkami nesouhlasí. Při posuzování žádosti žalobce vycházel především z výpovědí samotného žalobce a z informací, které shromáždil ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Uzbekistánu. Žalobce se s podklady pro vydání rozhodnutí seznámil, doplnění podkladů navrhnout nechtěl, stejně jako nechtěl uvést žádné nové skutečnosti ani informace. Žalovaný je přesvědčen, že žaloba obsahuje toliko jediný žalobní bod, v němž žalobce namítá, že správní orgán při posuzování jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany nevycházel z aktuálních a relevantních informací. Nijak nekonkretizované výtky žalobce uváděné v bodě II. žaloby je třeba dle názoru správního orgánu odmítnout jakožto neprojednatelné. K tomuto tématu žalovaný poukázal na ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu. Mezinárodní ochrana je právním institutem výjimečným, v případě žalobce zde je však naopak zjevná snaha legalizovat si v České republice pobyt. Žalobce se navíc „odhodlal“ k podání žádosti o mezinárodní ochranu až po více než třech letech od svého vstupu na území České republiky (svou vlast opustil již 22. 3. 2015 a do srpna 2016 pobýval v Polsku) a zároveň až poté, co mu bylo pro jeho neoprávněný pobyt na území České republiky opakovaně uloženo orgány policie správní vyhoštění. Nelze také přehlédnout, že žalobce svou žádost o udělení mezinárodní ochrany podal až dne 26. 12. 2019, přičemž sám vypověděl, že naposledy mu mělo být příbuzným vyhrožováno (telefonicky) začátkem roku 2018. Poté mu údajně tato osoba už jen sporadicky napsala vyhrožující SMS nebo mu vyhrožovala přes sociální síť. Žalobce si proto zablokoval její profil na sociálních sítích, stejně jako její telefonní číslo. Žalobce v průběhu řízení o správním vyhoštění ve svých výpovědích na policii uváděl, že v zemi původu se má kam vrátit, tedy že mu v návratu do Uzbekistánu nebrání žádné překážky, když se v tomto řízení ani o žádném vyhrožování vůbec nezmiňoval. V dřívějším podání žádosti žalobci nic nebránilo, žalobce o azyl požádal pouze ve snaze legalizovat svůj pobyt v České republice, aby zde nadále mohl setrvat. Dle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu je třeba požádat o azyl co nejdříve a vždy již v první zemi, v níž má žadatel reálnou příležitost tento status obdržet a v níž budou garantována jeho základní práva a svobody. Situace v oblasti lidských práv je Uzbekistánu nadále velmi problematická, toto však v konkrétním případě žalobce pro udělení azylu a ani doplňkové ochrany nepostačuje. Jedním ze základních principů při posuzování žádosti o udělení mezinárodní ochrany je vždy princip individuálního posuzování. Žalobce v průběhu správního řízení žádné problémy neuvedl, za důvod odjezdu z vlasti označil výhradně snahu o výdělek.
4. Z obsahu spisového materiálu, který byl soudu předložen žalovaným správním orgánem, vplynuly následující, pro rozhodnutí ve věci samé, podstatné skutečnosti:

5. Žalobce k žádosti uvedl, že je bez vyznání, nemá žádné politické přesvědčení. Je ženatý, žije s manželkou a dcerou ve společné domácnosti. Do ČR přijel v roce 2016. Důvodem podání žádosti bylo, že se žalobce v roce 2017 zřekl islámu, na což reagovali negativně jeho příbuzní. Po telefonu mu údajně sdělili, že se provinil proti zákonu islámu a přinesl hanbu pro celou rodinu. Řekli mu také, že se nesmí vrátit domů. Jeden z příbuzných žalobce, který pracuje v bezpečnostní službě, mu několikrát po telefonu řekl, že pokud se vrátí, tak jej zatkne. Naposledy jej kontaktoval začátkem roku 2018, žalobce si jej proto zablokoval na sociálních sítích a zablokoval i jeho telefonní číslo. Rodině se nelíbí ani vztah žalobce s nemuslimkou. Pracoval v podniku, kde vedoucí je praktikující muslim, a poté, co bylo žalobci uloženo vyhoštění, mu nezaplatil.
6. Při pohovoru žalobce sdělil, že zemi původu opustil, protože chtěl pracovat a vydělávat peníze. Je vyučený kuchař, v Uzbekistánu měl finanční potíže. V ČR dostal vízum na strpění, to mu ale nebylo prodlouženo. V roce 2018 mu bylo uloženo správní vyhoštění. Údajně jej podvedl vedoucí, který mu řekl, že když bude u něj pracovat, legalizuje si tím pobyt. Nyní mu bylo uloženo další správní vyhoštění. Trestně stíhán nebyl. Vycestovat nemohl, protože mu vyhrožovali z Uzbekistánu, neměl peníze na cestu, nemohl se vystěhovat s rodinou. Dříve o vyhrožování nemluvil, protože se bál. O mezinárodní ochranu dříve nežádal z důvodu, že mu jeho právník přislíbil, že zde bude mít legální pobyt. Vše se ale táhlo a žalobce zaplatil značné peníze, nakonec bezúspěšně. O mezinárodní ochranu nyní žádá proto, že doma mu vyhrožují, nemůže se vrátit do země původu, navíc se tam špatně žije a žalobce též nechce opustit svou rodinu. Jakmile by se vrátil, určitě by se o něm dozvěděl příbuzný z bezpečnostní služby a měl by problémy. K dotazu, zda může tyto výhrůžky doložit, sdělil, že s dotyčným hovořil v posledních dvou letech pouze zřídka, neví, jak by to proto dokázal. Žalobce se stará o dítě a manželka vydělává peníze. Vízum zkoušel vyřídit, ale neúspěšně. Ideálně by v ČR zůstal, získal občanství a podnikal. Při seznámení s podklady žalobce doplnil, že nebýt muslimem je v Uzbekistánu velmi citlivá věc. Žalobce soudu doložil prohlášení o osobních, majetkových a výtěžkových poměrech, ve kterém mimo jiné uvedl, že pracuje přibližně 3 až 4 dny v týdnu v prodeji kebabu, výši svého příjmu ale nezná, pouze k tomu sdělil, že jeho příjem není stálý. Manželka bydlí s rodiči a dítětem, žalobce s nimi nebydlí.
7. Městský soud v Praze přezkoumal dle § 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „s. ř. s.“) napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení v mezích žalobcem uplatněných žalobních bodů a vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Po zhodnocení uvedených skutečností dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.
8. Soud ve věci rozhodl při jednání na žádost žalobce. Ten se jednání bez omluvy nezúčastnil.
9. Soud vyšel v dané věci z následujících právních předpisů:
10. Podle § 12 zákona o azylu *azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.*

11. Podle § 14 zákona o azylu *jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.*
12. Podle § 14a odst. 1 zákona o azylu *doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.*
13. Podle § 14a odst. 2 zákona o azylu *za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.*
14. Podle § 2 odst. 4 zákona o azylu *pronásledováním se rozumí závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání anebo jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování.*
15. Podle § 2 odst. 6 zákona o azylu *původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí státní orgán, strana nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu, jehož je cizinec státním občanem nebo v němž měla osoba bez státního občanství poslední trvalé bydliště. Původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí i soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu.*
16. Soud se neztotožňuje s námitkou nedostatečného odůvodnění napadeného rozhodnutí. Žalovaný přezkoumatelným způsobem dovodil závěry, které srozumitelným způsobem odůvodnil, přičemž odůvodnění rozhodnutí zcela odpovídá požadavkům dle § 68 odst. 3 správního řádu. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 14. 7. 2015, č. j. 8 As 141/2012-57, uvedl: „Je třeba zároveň uvést, že konkrétní podobu výrokové části rozhodnutí, tedy např. její grafické či jiné rozlišení na záhlaví (návětí) a výrok (enunciát), zákon výslovně nestanoví. (...) Často správní orgány (ostatně i soudy, srov. též § 54 odst. 2 s. ř. s. a § 157 odst. 1 o. s. ř.) koncipují výrokovou část ze syntaktického hlediska jako jedinou větu, v jejíž uvozovací části sdělí označení správního orgánu, účastníků řízení podle § 27 odst. 1 správního řádu a předmět řízení; tato část končí slovy „rozhodl takto“ (případně „vydal toto rozhodnutí“) a dvojtečkou. Po tomto návětí (záhlaví) následuje samotný výrok či výroky rozhodnutí, včetně výroku o nákladech řízení a vedlejších ustanovení. Lze si ovšem představit, že by správní orgán nerozdělil výrok a návětí a všechny náležitosti výrokové části rozhodnutí požadované § 68 odst. 3 správního řádu by byly obsaženy ve výroku. I takový postup správního orgánu, pokud by nebyl na újmu srozumitelnosti rozhodnutí (viz níže), by byl v souladu se zákonem.“ (bod 16) V posuzovaném případě bylo z napadeného rozhodnutí jednoznačně seznatelné, jaký byl předmět řízení, jakým způsobem o něm bylo rozhodnuto a podle jakých právních ustanovení, neboť výrok napadeného rozhodnutí zněl: „mezinárodní ochrana podle § 12, §

13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, se neuděluje.“

17. Z odůvodnění rozhodnutí vyplývá, že žalovaný při rozhodování vycházel z tvrzení žalobce, přičemž mu při pohovoru byly kladeny otázky směřující ke zjištění důvodů opuštění Uzbekistánu, dále například otázky týkající se toho, zda zaznamenal ve vlasti dříve nějaké obtíže, apod. Dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004-57: „Není povinností žadatele o azyl, aby pronásledování své osoby prokazoval jinými důkazními prostředky než vlastní věrohodnou výpovědí. Je naopak povinností správního orgánu, aby v pochybnostech shromáždil všechny dostupné důkazy, které věrohodnost výpovědi žadatele o azyl vyvracejí či zpochybňují.“ Postup žalovaného byl zcela vyhovující a v souladu s konstantní judikaturou. Naopak není patrné, že by řízení bylo vedeno jakkoli neobjektivně či jednostranně.
18. Pochybení žalovaného, pokud jde o posouzení bezpečnostní a politické situace v zemi původu žalobce, soud nenalezl. Žalovaný si za účelem vyhodnocení situace v zemi obstaral podklady, jejichž výčet uvedl na straně tři napadeného rozhodnutí. Žalobci byla rovněž dána možnost, aby se seznámil s podklady, vyjádřil se k nim, či navrhl jejich doplnění, což však žalobce neučinil a podklady opatřené žalovaným nijak nezpochybnil. Namítá-li žalobce, že žalovaný vycházel z informace OAMP ze dne 11. 2. 2019, informace Human Rights Watch 2018, informace Freedom House a dalších, pak dle spisového materiálu žalovaný informaci od organizací Human Rights Watch ani Freedom House nepoužil, žalobce tak má pravdu toliko v tom, že jedním ze zdrojů byla informace OAMP ze dne 11. 2. 2019 a zdroje další. Podklady, které žalovaný využil, plně odpovídají náležitostem, které jsou na podklady pro vydání rozhodnutí standardně kladeny. Zcela odpovídají požadavkům § 23c písm. c) zákona o azylu. Nejvyšší správní soud ve vztahu ke shromážděným podkladům v rozsudku ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008 – 81 uvedl: „Při používání informací o zemích původu je nutné dodržovat následující pravidla. Informace o zemi původu musí být v maximální možné míře (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů, a (4) transparentní a dohledatelné.“ Také těmto požadavkům podklady shromážděné žalovaným zcela vyhovují.
19. Zjištění žalovaného ohledně situace vracejících se občanů a poměrů v zemi odpovídá konstantní judikatuře. Ohledně posouzení bezpečnostní situace v Uzbekistánu si soud dovoluje odkázat například na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 9. 2019 č. j. 5 Azs 392/2018-30, kde uvedl: „Krajský soud se otázkou nebezpečí brozícího stěžovateli v případě návratu taktéž zabýval, přičemž ve shodě s žalovaným odkázal na informaci Ministerstva zahraničních věcí ČR ze dne 22. 11. 2017, podle níž „dle aktuální legislativy žádný postih či nebezpečí neúspěšným žadatelům o mezinárodní ochranu v zahraničí nehrozí; uzbecké orgány výběrově vyslýchají navracející se osoby, avšak ekonomičtí či studijní migranti je obvykle nezajímají.“ Zde je třeba podotknout, že stěžovatel opustil zemi původu výlučně z ekonomických důvodů (chtěl si vydělat na úhradu dluhů vzniknuvších před jeho odchodem z vlasti). Také tvrzení stěžovatele, že v Uzbekistánu brozí perzekuce osobám vracejícím se z nelegálního pobytu v zahraničí, případně že je na osoby vypovězené z EU nahlíženo jako na inklinující k islamistickému extremismu, ze zpráv o zemi původu založených ve spise.“
20. K námitce žalobce, že Uzbekistán patří mezi zemi, kde dochází k závažnému porušování svobody náboženského vyznání, soud předně uvádí, že žalobce tuto skutečnost uvádí naprosto obecně bez jakéhokoli vztahu ke své osobě. Soud ve shodě s žalovaným nicméně přesto konstatuje, že s žalobcem lze nesporně souhlasit v tom, že situace dodržování

lidských práv v Uzbekistánu není stále v žádném případě ideální, což platí i pokud jde o náboženskou svobodu. Žalovaný se však s tvrzeními žalobce ohledně jeho náboženského přesvědčení a možných problémů v tomto ohledu vypořádal zcela adekvátně.

21. Ve vyjádření k žalobě žalovaný akcentoval individuální posuzování žádostí každého žalobce. I v případě žalobce platí, že výše uvedená situace v zemi původu sama o sobě není dostačujícím důvodem pro udělení mezinárodní ochrany, pokud absentují relevantní individuální skutečnosti na straně dotyčného žadatele. Přitom žalobce, jak bylo uvedeno, měl dostatečnou příležitost uvést v průběhu řízení všechny okolnosti, které považoval za důležité. Ohledně svého náboženského přesvědčení žalobce toliko obecně konstatoval, že osoby, které nevyznávají islám, mají v zemi potíže. Sám však žádné konkrétní problémy se státními orgány nezmínil. Pokud jde o jeho problémy s rodinnými příslušníky, kteří měli projevit nesouhlas s tím, že žalobce přestal vyznávat islám, soud opět shodně s žalovaným uvádí, že o důvěryhodnosti jeho tvrzení lze mít pochybnosti, neboť jak sám uvedl, s osobou, která mu měla vyhrožovat, byl pouze ve sporadickém kontaktu, naposledy v roce 2018, ačkoli o mezinárodní ochranu požádal až v roce 2019, a dále mimo jiné z důvodu, že tyto problémy ohledně vycestování dříve vůbec neuváděl (jak plyne ze závazného stanoviska ev. č. ZS38539, ev. č. ZS40402 a ev. č. ZS42535) a zmiňoval toliko fakt, že má v ČR rodinu a chce zde nadále pracovat. Pokud by potíže žalobce ohledně jeho náboženského přesvědčení byly skutečně vážné, pak by nepochybně tyto skutečnosti uvedl již dříve a zmínil by je nepochybně explicitně i v žalobě.
22. Jako důvod vycestování uvedl toliko potíže ekonomického charakteru, kdy měl finanční problémy. Soud proto připomíná, že ekonomická situace není sama o sobě důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Institut mezinárodní ochrany lze použít pouze v odůvodněných případech. Představuje formu mimořádné pomoci lidem z oblastí, kde hrozí porušování jejich práv ve smyslu mezinárodních konvencí., nikoli poslední prostředek k zabránění opuštění území ČR. Není možné jej ani zaměňovat s jinými formami pobytu cizinců, které upravuje zákon o pobytu cizinců.
23. Pokud má žalobce v úmyslu svůj pobyt v ČR opětovně legalizovat, bylo na místě, aby postupoval podle předpisů cizineckého práva, zejména dle uvedeného zákona o pobytu cizinců. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 24. 2. 2005, č. j. 7 Azs 187/2004-94, uvedl: *„Azylové řízení je prostředkem poskytnutí ochrany těm příslušníkům cizích států, kteří jsou na území státu původu vystaveni pronásledování ve smyslu tohoto zákona nebo kteří mají odůvodněný strach z takového pronásledování. Jak je patrné, zákonodárce nekonstruoval toto řízení jako prostředek k legalizaci pobytu na území České republiky či jako možnost získat zde pracovní povolení. Jestliže tedy stěžovatel žádá o legalizaci pobytu v České republice, bude se muset podrobit režimu jiného zákona, a to bez ohledu na "složitost mechanismů", které tento upravuje.“*
24. Žalovaný se adekvátně vypořádal s posouzením toho, zda jsou u žalobce dány azylově relevantní důvody. Důvod pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu nenalezl s poukazem na to, že žalobce nikdy nebyl jakkoli politicky aktivní a výslovně uvedl, že ve vlasti nikdy neměl žádné potíže. Žalovaný neshledal možné ani udělení azylu dle § 13 zákona o azylu, ani azylu z humanitárních důvodů dle § 14 zákona o azylu. Důvod pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a ani § 14b zákona o azylu žalovaný též neshledal.
25. Soud z důvodů shora uvedených proto žalobu zamítl podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s.

26. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., když žalobce ve věci úspěch neměl a žalovanému žádné prokazatelné náklady řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 18. listopadu 2020

Mgr. Kamil Tojner v. r.

soudce